

אוניברסיטת תל-אביב מדעי המחשב

מועד א' במבוא לאבטחת מידע (בתיקונים קלים לאחר המבחן) זמן המבחן: 3 שעות

תאריך: 21.7.2013

מרצים: ערן טרומר ואבישי וול

הנחיות:

- מותר להשתמש בכל חומר עזר כתוב על גבי נייר בלבד.
- המבחן כולל 6 שאלות. מספר הנקודות מופיע לידי כל שאלה.
- כתבו את תשובותיכם על גבי טופס המבחן במקום המוקצה לכך. מומלץ מאד לכתוב תחילה את התשובה במחברת הטיוטה שקיבלתם ורק אחר כך להעתיק אותה, בצורה ברורה וקריאה, לטופס המבחן. תשובות במחברת לא יקראו.
- נמקו בקצרה אך בבהירות את כל טענותיכם. כל שאלה לא נימוק לא תזכה בניקוד.
- ניתן לענות בעברית או באנגלית
- במבחן זה 10 עמודים (כולל עמוד זה). אנא ודאו שכולם ברשותכם.

ב ה צ ל ה !

לשימוש הבודקים:

	6. (א)	5. (א)	4. (א)	3. (א)	2. (א)	1. (א)
	(ב)	(ב)	(ב)	(ב)	(ב)	(ב)
		(ג)		(ג)	(ג)	
		(ד)		(ד)	(ד)	
				(ה)		
				(ו)		

שאלה 1 (10 נק')

שרת אינטרנט מסויים מציג מסך חיפוש ע"פ שם משפחה, בו יש להזין שם מבוקש. הקוד שמבצע השרת לאחר לחיצה על כפתור "go" פונה ל-database ובאמצעות שאילתא שנבנית כך:

```
$sql = "SELECT lname, fname, phone FROM usertable  
WHERE lname='" + $_GET["lname"] + "'";
```

א. [4 נק'] כאשר מקלידים את השם O'Brian בשדה החיפוש מופיעה בדפדפן הודעת שגיאה. הסבירו את הסיבה לתקלה.

ב. [6 נק'] תנו דוגמא ל-"שם" שיכול להקליד משתמש בעל כוונת זדון כדי להתקיף את המערכת – הניחו כי אין בדיקות תקינות על תוכן השדה.

שאלה 2 (20 נק')

ארגון ממשלתי חרד מפני דליפת מספר גדול של מסמכים סודיים בו-זמנית. לפיכך, הוחלט להתקין על כל המחשבים האישיים מנגנון חדש בשם "מאורת-שלג" אשר מונע פתיחה של קבצים אשר שמם מכיל את המחרוזת "secret" בקצב של יותר מאחד בשנייה. (כלומר, ברגע שמשמש פותח קובץ כזה, לא ניתן לפתוח קובץ נוסף כזה למשך השנייה שאחר כך.) כמובן, המנגנון צריך גם למנוע הסרת המחרוזת "secret" על ידי שינוי שם הקובץ.

הנחות: מערכת הקבצים אינה תומכת ב-links. אין התקפות חומרה. למשתמש אין הרשאות root/Administrator. המחשב אותחל, ומערכת ההפעלה נטענה, כפי שהותקנו ע"י הארגון.

א. [5 נק'] האם וכיצד ניתן לממש מאורת-שלג בעזרת access control lists של מערכת הקבצים? נמקו.

ב. [5 נק'] האם וכיצד ניתן לממש מאורת-שלג בעזרת system call interposition? נמקו.

התעורר חשש שמשמש זדוני יעקוף את מנגנון מאורת-שלג על ידי איתחול המחשב ממערכת הפעלה אחרת.

ג. [5 נק'] כיצד ניתן לממש מאורת-שלג חסינה מפני איום זה, ומה מגבלות השימושיות של פתרון זה?

ד. [5 נק'] הוחלט שהשרת הארגוני יסכים לשלוח מסמכים סודיים למחשבים אישיים רק אם הוא בטוח שהמסמכים יוגנו על ידי מנגנון מאורת-שלג. כיצד ניתן לאכוף זאת?

שאלה 3 (30 נק')

(שימו לב, חלק מהסעיפים ניתנים לפתרון גם אם לא פתרתם את הקודמים להם.)

במהלך בדיקה שגרתית במחשב נתגלה סוס טרויאני. מנהל המערכת הצליח להשיג את קובץ הריצה של הסוס הזדוני וגילה שהוא מתחבר החוצה בפורט TCP מספר 21 (המוקצה ל-FTP).

מנהל הרשת הציע לך להאזין לרשת ולחפש את כל התקשורות בפורט 21 (0x15), אך גילית כמויות אדירות של תעבורה לגיטימית שקשה להבדיל בינה לבין הסוס. לכן נצטרך לבצע זאת בצורה טובה יותר.

א. [4 נק'] הקוד הזדוני גדול מאד. כיצד נאתר את קטע הקוד המעניין לצורך הבנת שיטת התקשורת של הסוס? (הניחו שהקוד קומפל ללינוקס ע"י gcc ללא עיבוד נוסף).

ג. [4 נק'] כיצד ניתן למצוא את המחשבים הנגועים ע"י ניתור התעבורה ברשת, ללא false positives? ציינו כלי וכיצד להשתמש בו.

בסוס יש קוד אשר מנצל חולשה מקומית לא מוכרת מסוג stack overflow, המאפשרת לו לקבל הרשאות root. הסוס משתמש ב-shellcode הבא לניצול החולשה:

0000	30 31 32 33 34 35 36 37	38 39 30 31 32 33 34 35	0123456789012345
0010	36 37 38 39 30 31 32 33	34 35 36 37 38 39 61 62	67890123456789ab
0020	63 64 65 66 67 68 69 6A	08 04 85 11 08 04 85 11	cdefghij.....
0030	08 04 85 11 08 04 85 11	08 04 85 11 08 04 85 11	
0040	08 04 85 11 08 04 85 11	08 04 85 11 08 04 85 11	
0050	B7 F0 F4 80 B7 F1 F4 81	B7 F0 B7 F0 F9 E0	

הניחו שכתובת המחסנית בתחילת הפעלת התוכנה הוא 0xDEADBEEF. הניחו שה-shellcode שלעיל מספיק לניצול החולשה לפתיחת shell, ללא קוד נוסף. המכונה היא big endian.

ד. [4 נק'] איזה סוג של shellcode זה? נמקו.

ה. [4 נק'] האם shellcode זה יעבוד כאשר ASLR מופעל, ומדוע?

ו. [4 נק'] מה אפשר להסיק מן ה-shellcode על מבנה מחסנית התוכנה?

שאלה 4 (10 נק')

נתונה הפונקציה הבאה בשפת C:

```
static float latest;
void func(int i, float f1, float f2) {
    float *out = &latest;
    float vec[10];
    if ((i<0) || (i>10)) return;
    vec[i] = f1;
    *out = f2;
}
```

הניחו כי הקוד רץ על מחשב עם ארכיטקטורה של 32 ביט, וכי התוקף מספק את שלושת המספרים המועברים כפרמטרים לפונקציה.

א. [7 נק'] הסבירו מדוע הקוד הנ"ל פגיע להתקפת control hijacking – ואיך ההתקפה עובדת. (ניתן להניח הנחות סבירות, אם מציינים אותן במפורש).

ב. [3 נק'] נניח שמריצים את הקוד הנ"ל על מחשב שבו DEP פועל. האם ההתקפה תחסם בעקבות כך?

שאלה 5 (20 נק')

לבנק יש שני אתרים ברשת עבור לקוחותיו: `superbank.com` לניהול חשבונות ו-`superbank-1plus1.com` למבצעי הטבות. בשני האתרים, ההזדהות היא לפי שם משתמש וסיסמה הנבחרים על ידי הלקוח. אתר ההטבות מתוחזק על ידי חברה חיצונית, במערכת נפרדת עם מנגנון ההזדהות נפרד לחלוטין (כולל שמות המשתמש והסיסמאות). יצירת החשבונות ופרטי ההזדהות נעשית בסניף הבנק.

החברה החיצונית מדווחת כדלקמן:

"בשבוע שעבר אתר ההטבות `superbank-1plus1.com` נפרץ, והמתקיפים השיגו הרשאת Administrator בשרת. אך אל דאגה:

- I. איתחלנו את השרת והשווינו את הקבצים ורשימת התהליכים וגיבוי מלפני ההתקפה. הכל מתאים, לכן ברור שההתקפה נעצרה ונחסמה.
- II. סיסמאות המשתמשים מאוחסנות באתר בשיטת hash עם salt כנהוג, ולכן אין חשש לגניבת סיסמאות.
- III. אפילו אם היו נגנבות סיסמאות, מאחר ומדובר רק באתר ההטבות, המתקיף אולי יוכל להיכנס בחינם לפארקי מים, אך אין כל סכנה לחשבונות לקוחות הבנק."

א. [5 נק'] האם טענה I סבירה? נמקו.

ב. [5 נק'] האם טענה II סבירה? נמקו.

ג. [5 נק'] האם טענה III סבירה? נמקו.

ד. [5 נק'] מסתבר שיומיים לפני ההתקפה, אחד העובדים בחברת אתר ההטבות קיבל דוא"ל אודות "מסמך חשוב" עם קובץ PDF מצורף. כאשר העובד ניסה לפתוח אותו במחשב הארגוני, Acrobat נסגר מיד. כל מחשבי החברה נמצאים באותו Windows Domain. תארו תרחיש סביר לאופן בו נפרץ השרת החל מדוא"ל זה, שלב אחרי שלב, תוך שימוש במינוח המקובל לשלבים השונים.

שאלה 6 (10 נק')

תנו תיאור קצר ומדויק (2-3 משפטים) של ההתקפות הבאות:

א. [5 נק'] Cache side-channel attack

ב. [5 נק'] DNS cache poisoning attack
